

Individual Summary for Józef OZIEMBLOWSKI^{1,2}

3.05.2011

Event	Date(s)	Place	Description
Born ^{3,4}	11.05.1805	Mińsk	
Christened			
Residence	1805/1833/1878	Mińsk Wilno	
Occupation	..1833/1878	Wilno	Litograf, artysta-malarz
Died ⁵	27.08.1878	Wilno	
Buried			

Nickname: AKA: Married Name:
 Sex: M ID: AFN:
 Last Changed: 3.05.2011

Parents

Father	Relationship	Mother	Relationship
OZIEMBLOWSKI	Biological		

Marriages

Spouse	Marriage Date/Place
Aniela ZDROJEWSKA ⁶	..1834 Wilno (św. Jan)

Notes

Znany wileński litograf i artysta-malarz, pochowany wraz z rodziną na Starej Rossie w Wilnie. Powstaniec listopadowy. Fragment opracowania [1] na jego temat:

Józef Oziembłowski urodził się 11 maja 1805 roku w Mińsku, zmarł 27 sierpnia 1878 roku w Wilnie. Pochodził z rodziny ziemiańskiej osiadłej na Wileńszczyźnie. Studia odbył w Wilnie jako uczeń Jana Rustema w Szkole Sztuk Pięknych przy Uniwersytecie Wileńskim. Własny zakład litograficzny otworzył w Wilnie około roku 1830 lub dokładnie w 1833. Dzięki zastosowaniu metody litograficznej Oziembłowski powiełał dzieła innych artystów, np. A. Orłowskiego, K. Kukiewicza, K. Rypińskiego, jak również plan miasta z 1562 roku czy też widoki Wilna - niekiedy według własnych rysunków, np. Góra Zamkowa, Trzech Krzyży i Bekieszowa w Wilnie, Kościół św. Anny, Kaplica Ostrej Bramy. Z pracowni Oziembłowskiego wychodziły też litografie okolicznych miasteczek, obrazki świętych (jedno i wielobarwne), „typy ludowe” oraz liczne portrety. Wśród tych ostatnich, rysowanych na kamieniu przez Oziembłowskiego, często według starych wizerunków, wymienić można Skirgiełłę, księcia litewskiego, Jana Dantyszka, Filipa Kallimacha (Buonacorsiego), Kacpra Bekiesza, a także uczonych, artystów i biskupów wileńskich, jak Floriana Bochwica, Szymona Czechowicza, Józefa Franka, Franciszka Smuglewicza, Wawrzyńca Gucewicza, Jana i Jędrzeja Śniadeckich, Walerego Protasewicza, Jerzego Radziwiłła, Stanisława Bohusz-Siesterńcewicza i wielu innych. Spośród królów polskich z pracowni Oziembłowskiego wyszły portrety Jagiełły, Zygmunta Augusta, Stefana Batorego oraz księcia litewskiego Witolda. Józef Oziembłowski wykonał także, częściowo według własnych rysunków, ilustracje do wielu wileńskich wydawnictw: Teodora Narbutta „Dzieje starożytne narodu litewskiego” (1835-41, I-IX), Karola Raczyńskiego „Znaczniejsze ubiory starożytne polskie za Jagiełły” (1838), Jana Szytlera „Poradnik dla myśliwych czyli o rozmaitych sposobach zabijania i łowienia zwierząt” (1839), Floriana Bochwica „Obraz myśli mojej o celach istnienia człowieka” (1841), J. I. Kraszewskiego „Wilno od początków jego do r. 1750” (1840-42, I-IV) i tegoż autora „Obrazy z życia i podróży” (1852, I-II). W pracowni Józefa Oziembłowskiego litografowano również prace M. Strykowskiego oraz nuty. On sam był autorem ilustrowanych „Żywotów ŚŚ. Pańskich dla dzieci” (1874, I), wydał też w przekładzie polskim H. Duwała „Historię naturalną dla dzieci” (1843-44) z licznymi tablicami. Zakład litograficzny Oziembłowskiego, który potrafił oprzeć się całkowicie wpływom obcym, rozwinął najbardziej ożywioną działalność w latach trzydziestych i czterdziestych XIX wieku. Litografie cechuje wprawdzie nierówny poziom artystyczny: od interesujących często portretów po bardzo mierne obrazki świętych; niemniej jednak prace te związane ściśle z jednym regionem, mają dużą wartość ikonograficzną i historyczną. Zakład litograficzny Józefa Oziembłowskiego działał do ok. 1854 roku lub do roku 1863. Wszystkich różnych reprodukcji wykonanych przez Oziembłowskiego mogło być około 600. Połowę z nich, przeszło 300, posiadał w końcu XIX wieku Józef Bieliński w Wilnie, m.in. Widok Wilna z Pohulanki, Kościół antokolski Św. Piotra, Ratusz w Wilnie, Ruiny Zakrętu, Widok Wilna z Popław, Były zamek Jagielloński w Wilnie, Kościół św. Jana w Wilnie, Kościół Św. Anny i Bernardynów w Wilnie, Ruiny zamku Kiejstuta w Trokach. W zbiorach J. I. Kraszewskiego znajdowało się ponad 50 różnych litografii, portretów, widoków Wilna i Litwy. Miał je również w swoich zbiorach Dominik Witke-Jeżowski w Głębokiem i Lucjan Uziębło w Wilnie. Obecnie większe zespoły litografii zakładu Józefa Oziembłowskiego posiadają Gabinety Rycin Muz. Narod. w Warszawie i Krakowie oraz Biblioteka Narodowa.

Źródła:

[1] Maciej Oziembłowski, Wrocław, "Józef Oziembłowski (Oziembłowski) - znany XIX-wieczny wileński litograf i artysta-malarz", 2010 (<http://ozieblowski.eu/opracowania/ozieblowsky03.pdf>)

Individual Summary for Józef OZIEMBŁOWSKI

3.05.2011

Page 2

Sources

1. Szczawińska E., 1979: Oziembłowski (Oziembłowski) Józef. Polski Słownik Biograficzny, tom XXIV, Zakład Narod. Ossol, 665-666.
2. Genealogia rodziny urodzonych Oziembłowskich herbu Radwan, zatwierdzona urzędowo w Mińsku w 1834 roku, za: Ciechanowicz J., 2001: Rody rycerskie Wielkiego Księstwa Litewskiego, t.4, 293.
3. Małachowicz E., 1993: Cmentarz na Rossie w Wilnie. Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wydawnictwo, Wrocław-Warszawa, 147.
4. Jackiewicz M., 1993: Wileńska Rossa. Przewodnik po cmentarzu. Książnica Polska, Olsztyn, 161.
5. Cmentarz na Starej Rossie, Wilno.
6. Metryki parafii św. Jana w Wilnie (za: www.geneteka.genealodzy.pl).